NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 31 **'S BOSCH.** **ZATURDAG, 12 MAART 1831.**

Polen.

WARSCHAU, 28 *February*.

Prins *Radziwill* heeft den post van opperveldheer nedergelegd. De regering had den generaal *Skrzynecki* voorloopig in zijne plaats benoemd. De rijksdag heeft de aanstelling bekrachtigd.

De dagbladen behelzen berigten van eenen slag, die den 24 en 25 bij Bialolenka voorgevallen is, waarbij zij echter zeggen, dat de officiële rapporten nog moeten inkomen. De *Warschauer Courant* meldt daaromtrent het volgende: « Gisteren kwam er een vijandelijk corps van eenige duizend man bij Bialolenka en vocht den geheelen dag met onze armee. De uitslag van den strijd is nog niet bekend. Heden morgen kon men hier het gebulder des geschuts hooren. — De *Staats-Courant* van den 26 zegt: « Gisteren had er een vreeselijk gevecht aan gene zijde van de Weichsel plaats. Met het aanbreken van den dag begon de strijd bij Bialolenka, een versch russisch corps werd verstrooid, en verloor 6 stukken geschut. Bij Grochow zocht de veldmaarschalk *Diebitsch* zich eenen weg naar Warschau te banen. Hij begon derhalve den strijd met groote overmagt. Op onzen regter vleugel vloog een wagen met granaten midden onder een regement cavallerie in de lucht en veroorzaakte ons grooten schade. Onze linker vleugel en het centrum trokken nu mede naar den kant van Grochow In deze positiën bevonden zich de beide armee's des avonds. — Van onzen kant werd de generaal *Chlopicki* door eenen kanonskogel aan den voet, en de generaal *Zymirski* doodelijk gewond; de laatste overleed nog op denzelfden dag. De vijand had echter ook geen gering verlies; aan zijnen kant sneuvelden vier generaals; twee regementen infanterie en een regement curassiers werden verstrooid; eene batterij deels genomen, deels vernageld. Zeven maal achter elkander werd onze armee aangevallen. » — De *Poolsche Courant* van den 26 meldt; « Naauwelijks hield gisteren het schieten op onzen linker vleugel bij Bialolenka op, of het begon weder met gelijke levendigheid aan den kant van Kawenczijn en Grochow. De Russen rigtten het meeste met hun zwaar geschut uit en hadden gisteren ten minste 150 kanonnen op het slagveld. Het getal gekwetsten en gesneuvelden aan onzen kant kan 2 à 3000 bedragen. Het grootste gedeelte onzer armee was niet in gevecht, daar hetzelve als reserve ter verdediging van Praga was geplaatst. »

De *Warschauer Courant* van den 27 meldt: « De dag van gisteren ging vrij rustig voorbij. De opperveldheer heeft het noodzakelijk geacht, een gedeelte der gewapende magt op den linker oever van de Weichsel te brengen, en te Praga zijn slechts zoo vele troepen achtergebleven, als volstrekt noodig zijn om den vijand tegen te houden, die op dezen dag zich in geen gevecht scheen te willen inlaten. Men heeft wel van tijd tot tijd het kanon gehoord; doch het vuren schijnt geen bepaald doel gehad te hebben. Den ganschen dag brandden de gebouwen van het ongelukkige Praga; hetwelk door onze armee meest in brand geschoten worden, om zich voor de wallen, die zich voor de bruggen bevinden, een vrij veld te openen. De generaal *Chlopicki*, die alhier gekwetst binnen gebragt is, zal binnen weinige dagen de hoofdstad verlaten kunnen. — Heden meldt dezelfde courant: De dag van den 27 is mede rustig voorbijgegaan; men bemerkte aan den vijandelijken kant geene bewegingen; alleen kwamen er eenige kozakken bij Praga; doch zij werden door ons geschut spoedig teruggedreven. De bijzonderheden van den slag van den 24 en 25 zijn nog niet officieel bekend gemaakt. Het schijnt, dat de aanval des vijands aan den kant van Bialolenka slechts eene valsche vertooning was, om de opmerkzaamheid onzer armee derwaarts te lokken en ondertusschen bij Grochow met de hoofdmagt te ageren. Zonderling inderdaad is het, dat, terwijl onze troepen bij Grochow zoo dapper vochten, in de stad plotseling alles in den grootsten schrik gebragt werd door het gerucht, dat de vijand reeds te Praga was. De oorzaak van dit gerucht was de korstondige verwarring in onze hevig aangevallene gelederen, welke bij de verwijdering van het slagveld steeds meer toenam.

De generaal *Dwernicki* heeft berigt gezonden, dat hij den 23 eene vijandelijke kolonne, onder bevel van den generaal *Kreutz*, die het wojewodschap Sandomir bedreigde, gedeeltelijk verstrooid heeft, en dat de rest over het ijs van de Weichsel, hetwelk bij de vijandige legerplaats met stroo belegd en met water begoten was, teruggetrokken is. Het wojewodschap van Krakau was daardoor volledig bevrijd, en de generaal had den president te Sandomir uitgenoodigd, om de ingezetenen aan te moedigen, ten einde zij granen en andere behoeften naar Warschau ter markt zouden brengen.

De regering te Warschau heeft de ingezetenen van Praga, wier gebouwen verbrand worden, schadeloosstelling beloofd.

— Het koningrijk Polen is bij een besluit der nationale regering in staat van oorlog verklaard.

Frankrijk.

PARIJS, 3 *Maart*.

Uit Lissabon wordt geschreven dat er, door tusschenkomst van den Engelschen consul, onderhandelingen geopend zouden zijn, tusschen don *Miguel*, twee diplomaten van Koningin Donna *Maria II* en het britsche ministerie zelf.

— De *Messager* spreekt van bijzondere brieven uit Bucharest, volgens welke er te Konstantinopel een aanzienlijk leger op den voet van oorlog gebragt zou worden; en de Sultan vijandelijke inzigten tegen Rusland scheen te koesteren.

Van den 4.

De kamer der pairs zal geen adres aan den Koning aanbieden betrekkelijk het besluit, door Zijne Majesteit ten aanzien van de belgische kroon genomen. Hare commissie is van oordeel geweest, dat de kamer, niet in het bezit zijnde van de protocollen noch mededeelingen van den kant van Holland, met geene behoorlijke kennis van zaken haar gevoelen over deze gebeurtenis kan uiten. Ook heeft zij begrepen, dat zij geen adres betrekkelijk de laatste onlusten zal aanbieden, omdat welligt de vreemde gouvernementen daarvan gebruik zouden maken, om de algemeene opinie over den waren toestand van Frankrijk te misleiden.

— Men zegt, dat de fransche armee in drie liniën op de grenzen van Bayonne tot Duinkerken, zal geplaatst worden. Het bevel over het leger op de noordelijke grenzen zou aan den maarschalk *Soult* opgedragen worden.

Men spreekt van het mobiel verklaren van 700,000 man nationale garden.

Van den 5.

De Koning heeft den graaf *de Saint-Aulaire* tot deszelfs ambassadeur te Rome, den vice-admiraal, graaf *Verhuel*, tot ambassadeur te Berlijn en den graaf *Rumigny*, thans gezant te munchen, tot ambassadeur bij het zwitsersch bondgenootschap benoemd.

— Heden waren de 3 pCt. geconsolideerden, 54,10; de 5 pCt. 88,20; Bank-Actiën 14,70.

België.

BRUSSEL, 7 *Maart*.

(In ons nommer 26 van den 1 dezer hebben wij een kort verslag der plegtigheden, bij de installatie van den regent van België, gegeven, voor zoo verre die ons bekend waren; thans zijn wij in staat gesteld hierop nader terug te kunnen komen.)

Een geruimen tijd voor de opening der zitting van den 25 februarij waren de poorten van het paleis door eene ontelbare menigte aanschouwers bezet; naauwelijks waren dezelve geopend of de publieke tribunes werden door het volk ingenomen. De zaal was rijk behangen; achter den zetel merkte men een bundel lansen en vlaggen met de nationale kleuren en lauwerkroonen op; er waren 150 leden tegenwoordig; eene commissie van negen leden, door het lot benoemd, ontvingen den regent beneden aan den grooten trap, alwaar de heer *Destouvelles*, tweede vice-president, de volgende aanspraak deed:

« Mijnheer, door de welwillendheid van het congres tot het tweede voorzitterschap geroepen, oefen ik voor de eerste reis daarvan de functiën uit; gedurende mijn geheel leven zal zich nimmer eene gelegenheid opdoen, die mij zoo een levendig genoegen doet gevoelen dan die, waarvan ik bij deze plegtige gelegenheid doordrongen ben. Al mijne ambtgenooten nemen hieraan deel. »

Zoodra de regent de zaal binnengekomen was, stonden de vergadering en de aanschouwers op en van alle zijden hoorde men toejuichingen en vreugdekreten; daarna las de heer *Vilain XIIII* welke vóór den heer *Surlet de Chokier* stond, de navolgende stukken voor:

In naam van het belgische volk.

Het nationaal congres;

Overwegende dat de troon vacant is;

Besluit:

Art. 1. De heer *Erasmus Lodewyk* baron *Surlet de Chokier* is tot regent van Belgie benoemd.

Art. 2. Te rekenen van den dag, dat de regent in functie al treden, zal de grondwet, zoo als die door het congres is vastgesteld, in al hare bepalingen, welke met dit tegenwoordig decreet niet strijdig zijn, verbindend worden; desniettemin zal het nationaal congres voortgaan de wetgevende en constituerende magten uit te oefenen.

Art. 3. De regent zal aan de uitoefening van de wetgevende magt geen deel nemen voor en aleer het nationaal congres voor de gewone wetgeving zal vervangen zijn. Hij zal echter, door tusschenkomst zijner ministers, wetten kunnen voordragen.

Art. 4. Maandelijks is een inkomen van 10,000 gulden aan den regent toegekend; een der paleizen van de natie zal ter beschikking van den regent worden gesteld.

Daarna nam de beer *Surlet de Chokier* het besluit uit handen van den heer *Vilain XIIII* aan en verklaarde, dat hij zich naar het decreet van het congres zou gedragen.

De heer *Vilain XIIII* las vervolgens het besluit der vergadering van den 24, op het voorstel van den heer *Devaux* genomen, en de besluiten van den 18 en 24 november 1830 betrekkelijk de nationale onafhankelijkheid en de uitsluiting der Nassau's voor, welke hij aan den heer *Surlet de Chokier* ter hand stelde; de regent verklaarde, dat hij zich mede naar die besluiten gedragen zal. Vervolgens werd de constitutie door den heer *Vilain XIIII* voorgelezen; gedurende die voorlezing bleef de heer *Surlet de Chokier* voor zijnen zetel staan en legde vervolgens, de regterhand uitstrekkende, met eene onverschrokkene stem, den navolgenden eed af: «Ik zweer de constitutie en de wet van het belgische volk te zullen naarkomen, de nationale onafhankelijkheid en de integriteit van het grondgebied te zullen handhaven,» waarna de president uitriep: «Ik verklaar, in naam van het nationaal congres, dat *Erasmus Lodewijk* baron *Surlet de Chokier* tot regent van Belgie is geproclameerd.» Het congres verleende acte van den in die hoedanigheid afgelegden eed. Bravo's en aanhoudende toejuichingen van alle kanten in de vergadering en op de tribunes deden zich, met voorbeeldelooze kracht, hooren; van buiten vereenigden zich de vreugdekreten met de verrukkingen der vergadering, terwijl onder het bulderen der kanonnen zich de muzijk der burgergarde deed hooren.

Daarna noodigde de voorzitter den regent uit om op den zetel, die voor hem bestemd was, te gaan zitten; doch de regent antwoordde: «De eerste gunst, die ik van het congres verzoek, is, om mij te vergunnen, dat ik staande tot hetzelve spreek.» Vervolgens hield hij eene redevoering (welke wij reeds in ons nommer 26, van dingsdag 1. dezer hebben medegedeeld).

Nadat de regent gesproken had, nam de heer *de Gerlache*, welke in die zitting het tijdelijk voorzitterschap waarnam, het woord op. In den aanvang zijner aanspraak aan den nieuwen regent gewaagde hij van de uitbundige vreugde, die de benoeming van den heer *Surlet* aan het geheele belgische volk had veroorzaakt; van de diensten, door het aftredend voorloopig bestuur bewezen, en van de onderdrukking, waaronder Belgie, tot aan de roemrijke omwenteling toe, gezucht had (*Wij kunnen deze redevoering voor alsnog in haar geheel niet mededeelen, zie hier echter een gedeelte van derzelver inhoud*).

«Maar, zeide hij, nu dat gezag, hetwelk elken waarborg weigerde, en tegen elke schrede tot verbetering eenen koperen muur opwierp, vernietigd was, wat viel er nu te doen? Zich de omwenteling ten nutte te maken, en den tijd, waarin wij onder eene wettige dwingelandij wegkwijnden, zoo veel mogelijk in te halen; en dit, mijne heeren! heeft het belgische congres gedaan. Het voegt mij niet, den arbeid dier vergadering te verheffen, en de tijd is nog niet gekomen, om dien op prijs te stellen. Maar ik geloof niet, dat er immer eene nationale vergadering bestaan heeft, waarin zoo veel eendragt, zoo veel overeenstemming van inzigten, zoo veel toegevendheid der meerderheid voor de wenschen der minderheid om des vredes wille, geheerscht heeft. Dáár, en dáár alleen heeft men tot nu toe de onschatbaarste der vrijheden, de godsdienstige verdraagzaamheid, — die nog zoo weinig, en bij de regeringen, en bij de volken, en bij de wetgevers, en bij de godsdienst-leeraren bekend is — tot een heilig beginsel verheven, en te gelijk ter goeder ure toegegeven aan een overblijfsel van daarmede strijdige vooroordeelen, die enkel door den tijd en het gezond verstand verdreven kunnen worden.

»Dit korte overzigt onzer werkzaamheden zal, hoop ik, niet overtollig geacht worden, op een oogenblik, nu wij gereed staan, om voor eene korte poos uiteen te gaan. Maar het congres zal zich beijveren, om, bij het eerste teeken, weder bijeen te komen, ten einde aan zijnen uitverkoorne, zoo noodig, tot steun te zijn, en het laatste voorwerp zijner roeping (de keus van eenen Koning) te vervullen. Het zal voor u, mijnheer de regent! steeds een groote roem zijn, dat gij zoodanig eene vergadering hebt voorgezeten, en in moeijelijke omstandigheden, toen alles om u heen nog wankelend was, u op de hoogte van zulk eene betrekking bevonden hebt.

»Het vertrouwen des volks, hetwelk u uit eigene beweging tot eenen post geroepen heeft, die de hoogste van allen is, legt u, wij kunnen dit u niet ontveinzen, nieuwe en zeer groote verpligtingen op.

»Het belgische volk, dat in den strijd van zoo veel heldenmoed en zelfopoffering heeft doen blijken, heeft sedert, *zelfs te midden van zijn lyden*, zoo veel gematigdheid, gezond verstand, liefde voor de orde en staatkundige regtschapenheid aan den dag gelegd, dat uw bestuur, zoo het mij voorkomt, slechts volharding en standvastigheid noodig heeft, om binnen 's lands zijne taak te vervullen.

»Het is aan dat volk niet onbekend, dat het gebrek aan werk en de verlegenheid, waarin handel en nijverheid zich bevinden, aan algemeene en uitwendige oorzaken moet worden toegeschreven, van zulk eenen gebiedenden aard, dat het voor het verlichtste bestuur onmogelijk is, daarin verbetering te brengen. Onze grootste moeijelijkheden komen van buiten; zij, die vroeger ons de behulpzame hand schenen te bieden, die zich gehaast hadden onze onafhankelijkheid te erkennen, die, zoo zij zeiden, slechts als middelaars en in het vriendschappelijke tusschen beiden zouden komen, hebben ons wetten willen voorschrijven, die onze slavernij en ondergang met zich voerden. Zij eischen de verbrokkeling van ons grondgebied, de bezetting onzer vestingen en de betaling eener schuld, die wij noch aangegaan noch aangenomen hebben, en die alleen reeds den grond en de bewoners van Belgie zoude verslinden. Indien men pogen moge, om dit werk der ongeregtigheid te voltooijen, dan zoudt gij wars van de treken en listen eener helsche staatkunde, op dien toon, die uit het hart komt, en met die sterke en doordringende stem, die gij, nog kort geleden, zoo waardiglijk aan het hof van eenen grooten Koning hebt doen hooren, tot de vijf Mogendheden zeggen, dat zij te vergeefs door middellijken dwang Belgie onder het juk zouden trachten terug te brengen van hem, die vijftien jaren lang voor onze smeekingen onverbiddelijk was, en dat zij even weinig Belgie zullen kunnen dwingen, om zich in de armen van het eenige volk te werpen, dat hun eenige belangstelling daarin getoond heeft. Gij zoudt aan die Mogendheden zeggen, dat Belgie vrij wil zijn; dat het onder eene grondwettige eenhoofdige regering onafhankelijk wil leven; dat, indien de koude en meêdoogenlooze staatkunde der kabinetten zich daartegen verzetten, wij ons op het gezond verstand der volken en de geregtigheid des hemels zouden beroepen; dat de zaak van een volk van vier millioen menschen niet minder heilig is, dan die van een volk van twee en dertig millioen, dat de zaak van een eensgezind en volhardend volk altijd sterk is en niet kan ondergaan; en eindelijk, dat de algemeene zaak der vrije volken voortaan naauw met de onze verbonden is, zoo dat die zaak met Belgie zegevieren of tenonder moet gaan!

»Het vaderlandlievend gevoel, hetwelk misschien door het kwaad, dat de staatkunde ons berokkend heeft, een weinig verkoeld was, zal zich op nieuw verlevendigen door de rigting, welke gij aan de openbare zaken zult weten te geven. Alle goede burgers zullen zich om hem, dien zij tot hun hoofd benoemd hebben, henenscharen, en zich beijveren hem met raad en daad te dienen. Uwe regtschapene en openhartige inborst staat er ons borg voor, dat gij de kuiperij, die alle gedaanten weet aan te nemen, zult verdrijven; dat gij alle nietige en onbekwame lieden en alle huichelaars zult verjagen, en dat de bekwame staatkundigen, die in onze omwenteling opgestaan zijn, bij u goed onthaal zullen vinden.

»En eindelijk, mijnheer de regent! *indien gy op uwen weg eenen man mogt ontmoeten, die u gelijkt, ach, neem hem dan by groote gelegenheden somtyds in uwen raad*, al was het slechts om de zeldzaamheid van het geval en tot een voorbeeld voor toekomstige regeringen!

»Vergeef deze taal aan een oud ambtgenoot, wiens vriendschap gij sedert lang verworven hebt, die hier en overal aan uwe edele inborst steeds regt heeft doen wedervaren, en die met hart en ziel wenscht, dat uw geluk en roem steeds van het geluk en den roem des vaderland onafscheidelijk mogen zijn.»

De zitting werd ten 4 ure opgeheven.

Bij het uitgaan van het paleis der natie ontspande het volk de paarden van de koets des regents, om denzelven zegepralend te begeleiden; doch de regent stapte, om zich aan deze ovatie te onttrekken, uit het rijtuig en ging te voet naar zijn hotel.

— De regent heeft bepaald, dat de vorm der executoirien aldus zijn zal:

«In naam van het belgische volk,
Wij, baron *Surlet de Chokier*, regent van Belgie,
Doen te weten: (*Volgt den tekst.*)
Lasten en bevelen aan alle deurwaarders» enz.

NATIONAAL CONGRES.

Zitting van den 5 Maart.

In deze zitting zijn de deliberatien over de door den minister van finantien gedane voordragt, betrekkelijk de geldleening van 12 millioen gulden, voortgezet en is de wet, met eene meerderheid van 117 tegen 21 stemmen, aangenomen.

Zitting van den 6 Maart.

In deze zitting bragt de heer *Seron* rapport uit voor het concept, betrekkelijk de invordering van het barrièregeld, waarop de vice-president *Destouvelles*, de functien van president waarnemende, vroeg of de vergadering onmiddellijk tot de discussien over het concept verkoos over te gaan.

Daarna werden de deliberatien over opgemelde wet geopend

en dezelve, zoo wel als die, waarbij de wijze van invordering dier gelden bepaald wordt, met eene groote meerderheid (de eerste zelfs eenstemmig) aangenomen.

De voordragt tot een reces der vergadering tot den 15 april wordt in omvraag gebragt en met de algemeene stemmen der 103 tegenwoordige leden aangenomen en de tegenwoordigen president van het congres uitgenoodigd, om hetzelve vóór dien tijd bijeen te roepen, indien de omstandigheden het mogten vorderen, zullende het gouvernement hetzelfde regt genieten.

Nederlanden.

'S HERTOGENBOSCH, 11 *Maart.*

Gedurende eenige dagen is het water alhier sterk gewassen, zoodanig, dat hetzelve thans de buitengewone hoogte bereikt van 1 el 63 duim boven 0, waardoor de Havenkaaijen, tuinen en lage straten geïnundeerd zijn. Sedert gisteren is het nog 3 duim gewassen. — Te Grave teekende hetzelve den 9 dezer 5 el 82 duim, sedert wanneer hetzelve aldaar is vallende geweest, terwijl de Beersche Maas mede 9 duim gevallen is, hetgeen doet vermoeden, dat ook hier hetzelve weldra zal wegzakken.

Het water in de Maas, Ourthe en Vesdre is zeer hoog, zoo dat verscheidene straten te Luik onder staan. De vesdre heeft de brug van Chaudfontaine weggesleept en ook eenige huizen niet ver van daar vernield. Alle wegen zijn geïnundeerd.

Ten gevolge van de hoogte van het water is te Huisseling (land van Ravenstein), den 7 dezer, een sluisje dier gemeente, in den Keerdam van de Beersche Maas, bezweken en heeft een doorbraak ter lengte van ongeveer 50 ellen, veroorzaakt, waardoor het aanmerkelijke en veel belovende bezaai van zaad en wintergranen aldaar en in de dorpen Neerloon, Deurzen, Dennenberg, Demen en Neerlangel geheel is overstroomd.

— Z. M. heeft den eersten dezer een besluit genomen, waarbij de ministers en verdere hoofden der onderscheidene departementen van algemeen bestuur, administratien en collegien, gelast worden, voor zoo veel hen zelve aangaat, de noodige maatregelen te nemen, dat van nu voortaan: *a*, aan de staten der provincie de uitvoering der wetten, opgenoemd in art. 145 der grondwet en andere, te dien einde aan hen toe te zenden; zoo mede het algeheel bestuur der inwendige administratie en huishouding van derzelver provincien; *b*, aan de plaatselijke besturen der vrije beschikking over hunne huishoudelijke belangen, wordt opgedragen en toevertrouwd in al de uitgestrektheid, welke de bepalingen der grondwet en andere wetten maar eenigzins toegelaten. Zij zullen aan Z. M. ten spoedigste de vereischte voordragten aanbieden, tot intrekking, wijziging of herziening der thans bestaande reglementen en voorschriften, welke zouden kunnen geacht worden, omtrent dit een en ander, beperkingen te hebben daargesteld; behoudens altijd het regt des Konings, tot het schorsen en buiten werking stellen van alle besluiten en verordeningen, welke strijdig mogten wezen met de algemeene wetten, of het algemeen belang. Verder wordt bij dit besluit aan de commissarissen des Konings in de provincien, in derzelver hoedanigheid van voorzitters in de vergadering der staten of van derzelver gedeputeerden, en aan de hoofden der plaatselijke besturen, in derzelver hoedanigheid van voorzitters der stedelijke en gemeente-raden, de zorg opgedragen, om persoonlijk te waken voor de rigtige uitvoering van de artikelen 147, 149 en 155 der grondwet, waarbij aan de provinciale staten en plaatselijke besturen is verboden, om besluiten te nemen of verordeningen te maken, welke met de algemeene wetten of het algemeen belang strijdig zijn, of wel den doorvoer, uitvoer en invoer belemmeren. Zij zullen, dienvolgens, ten spoedigste, alle afwijkingen aan den Koning doen kennen, ten einde Z. M., overeenkomstig de artikelen 149 en 155 der grondwet, zoodanige besluiten zou kunnen schorsen en buiten werking stellen, en omtrent dergelijke verordeningen zoodanige bevelen geven, als Z. M. vermeenen zal te behooren. Dezelfde commissarissen des Konings zullen evenzeer persoonlijk waken tegen alle verzuim van het inroepen van Z. M. tusschenkomst op al die handelingen der staten-provinciaal, welke door de grondwet of andere wetten daaraan onderworpen zijn. Desgelijks zullen de hoofden der plaatselijke besturen persoonlijk waken tegen alle verzuim van het inroepen der tusschenkomst of goedkeuring van de staten der provincien op al die handelingen der gemeente-raden, welke de grondwet of andere wetten daaraan, of aan die des Konings, onderwerpt. Eindelijk wordt bij dit besluit vastgesteld, dat de jaarlijksche rekeningen van den ontvangst en de uitgaven der provincien en die der steden en gemeenten, na goedgekeurd en gesloten te wezen, met de daartoe betrekkelijke begrootingen, openbaar zullen gemaakt worden, door derzelver nederlegging, gedurende eenen bekwamen tijd, op de respective griffien of secretarijen, ter inzage van ieder ingezeten.

— Uit 's Gravenhage wordt, onder dagteekening van den 9 dezer gemeld: Heden is alhier de officiële tijding aangekomen, dat de voorstad Praga, na een gevecht van vier dagen, door de Russen stormenderhand is ingenomen, en dat er dienvolgens onderhandelingen ter overgave van Warschau aangeknoopt zijn.

— Men verzekert, dat Z. K. H. de prins van Oranje tegen den 15 dezer te 's Hage uit Londen wordt terug verwacht.

— Volgens de laatste berigten uit Rome, van den 19 februarij, heerscht de grootste rust aldaar; de Heilige Vader heeft door Zijne Eminentie den kardinaal *Bernetti*, pro-secretaris, eene proclamatie doen afkondigen, welke wij in ons volgend nommer zullen mededeelen.

PROTOCOL van de conferentie te Londen, gehouden aan het Foreign Office, (ministerie van buitenlandsche zaken) den 19 *February* 1831.

Tegenwoordig: de plenipotentiarissen van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanie, Pruissen en Rusland.

De plenipotentiarissen der hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannie, Pruissen en Rusland vergaderd zijnde, hebben hunne geheele aandacht gevestigd op de verschillende uitleggingen, gegeven aan het Londensch protocol, in dato 20 december 1830, en op de voornaamste daadzaken, die er het gevolg van geweest zijn. De beraadslagingen der plenipotentiarissen hebben hen er toe gebragt, om eenstemmig te erkennen, dat zij aan de gesteldheid der vijf hoven, gelijk als aan het belang van den algemeenen vrede, dat tevens hun belang en dat der Europesche beschaving is, verschuldigd zijn, hier het hoofdbeginsel van algemeen regt te herinneren, waarvan de akten der Londensche conferentie eene heilzame en bestendige toepassing hebben opgeleverd.

Volgens dit verheven grondbeginsel, verliezen de traktaten hunne kracht niet, hoedanig de veranderingen ook zijn, die in de inwendige organisatie der volken voorvallen. Om over de toepassing te oordeelen, welke de vijf hoven van ditzelfde grondbeginsel hebben gemaakt, om de uitspraken te waardeeren, die zij betrekkelijk Belgie genomen hebben, is het voldoende, terug te komen op het tijdstip van het jaar 1814.

Op dat tijdstip waren de belgische provincien door de legers van Oostenrijk Groot-Brittannie, Pruissen en Rusland bezet; de regten, die deze Mogendheden op dezelven uitoefenden, waren onbepaald, door den afstand van Frankrijk van het bezit dezer zelfde provincien. Doch de afstand van Frankrijk geschiedde niet ten voordeele van de Mogendheden, die Belgie bezetteden. Deze stond in verband met denkbeelden van hooger belang. De Mogendheden en Frankrijk zelve, beide, toen ter tijd, gelijk als nu, evenzeer belangloos, ten aanzien hunner inzigten omtrent Belgie, behielden aan zich de vrije beschikking en niet de souvereiniteit, met het eenige doel, om de belgische provincien te doen medewerken tot de vestiging van een juist europisch evenwigt en tot handhaving van den algemeenen vrede. Het waren deze inzigten, die hunne latere bepalingen in de eerste plaats bestuurden; deze waren het, die Belgie met Holland vereenigden; deze, die de Mogendheden aan Belgie, van toen af, de dubbele weldaad van vrije instellingen, en een in rijkdom en in ontwikkeling van nijverheid vruchtbaren koophandel deden verzekeren.

De vereeniging van Belgie met Holland werd verbroken. Officiele mededeelingen overtuigden weldra de vijf hoofden, dat de oorspronkelijk bestemde middelen om dezelve te handhaven, haar voor het oogenblik niet meer konden herstellen, noch ze in het vervolg behouden en dat zij voortaan, in plaats van de gezindheid en het geluk der beide volken in een te smelten, alleen hartstocht en haat tegen elkander over zou stellen, en uit derzelver botsing slechts den oorlog met al zijne verwoestingen zou doen uitbarsten. Aan de mogendheden komt de beoordeeling der oorzaken niet toe, die de banden, welke zij gelegd hadden, verbraken, maar toen zij die banden verbroken zagen, behoorde het hun, nog het doel te bereiken, dat zij bij derzelver vorming zich hadden voorgesteld. Hun kwam het toe, om, door middel van nieuwe combinatien aan Europa op nieuw die rust te verzekeren, waarvan de vereeniging van Belgie met Holland een der grondslagen had uitgemaakt. De Mogendheden werden daartoe hoogstdringend geroepen. Zij hadden het regt en de gebeurtenissen leggen hun de verpligting op, om voor te komen, dat de belgische provincien, onafhankelijk geworden zijnde, de algemeene zekerheid en het europisch evenwigt in gevaar stelden.

Zulk een pligt maakte alle vreemde tusschenkomst nutteloos. Om eenparig te handelen, behoefden de Mogendheden slechts hare tractaten te raadplegen, de uitgestrektheid der gevaren te overzien, die hare werkeloosheid of tweedragt zou doen geboren worden. De maatregelen der vijf hoven, aangewend met het doel, om de worsteling tusschen Holland en Belgie te doen ophouden, en hun vast besluit, om aan elken stap, die, van welke zijde ook, een vijandig kenmerk mogt dragen, een einde te stellen, waren de eerste gevolgen van de eenheid hunner gevoelens, omtrent de waarde en de gronden der pligtige verdragen, die hen verbinden.

Het bloedvergieten hield op: Holland, Belgie en zelfs de naburige staten zijn hun evenzeer deze weldaad verschuldigd.

De tweede toepassing van dezelfde grondbeginselen vond plaats in het protocol van den 20 december 1830.

Bij de blootlegging van de gronden, die de vijf hoven bewegen, verbond dat stuk het voorbehoud der pligten, die op Belgie, ten aanzien van Europa, bleven berusten; terwijl het daarbij tevens zijne wenschen tot scheiding en onafhankelijkheid vervult.

Elk volk heeft zijne bijzondere regten; maar Europa heeft ook zijne regten; de maatschappelijke orde heeft hetzelve die gegeven.

Europa wordt, overeenkomstig traktaten, bestuurd. Belgie, onafhankelijk geworden, vond dezelve gemaakt en in werking; het moest die dus eerbiedigen en kon ze niet verbreken. Door ze te eerbiedigen, vereenigde het zich met de belangen en de rust van het groot gezin der europesche staten; die verbrekende, had hetzelve verwarring en oorlog aangebragt. De Mogendheden alleen konden dien ramp voorkomen, en daar zij het konden, moesten zij het ook; zij moesten den heilzamen stelregel doen gelden, dat de gebeurtenissen, die in Europa eenen nieuwen staat doen geboren worden, dien staat geen meer regt geven, om de algemeene inrigting, waarin hij plaats neemt, te veranderen, dan de voorgevallen veranderingen in den toestand van eenen ouden staat, deze veroorlooven, zich van zijne vroegere verbindtenissen ontslagen te rekenen. — Een stelregel van alle beschaafde volken; — een stelregel, die zich aan het beginsel selve verbind, volgens hetwelk de staten hunne gouvernementen overleven, gelijk de altoos onveranderlijke verpligtingen van de traktaten degenen, die dezelve gemaakt hebben; — een stelregel, eindelijk, die men niet vergeten kan, zonder de beschaving te doen achteruitgaan, waarvan de zedelijkheid en de openbare trouw, gelukkig, zoo wel de onmiddellijke gevolgen, als de voornaamste waarborgen zijn.

Het protocol van den 20 december was de uitdrukking dezer waarheden; het stelde vast: «dat de conferentie zig bezig houden zou met de beraadslaging en de beraming der nieuwe »meest geschikte bepalingen tot overeenbrenging der toekomstige onafhankelijkheid van Belgie, met de bepalingen der »tractaten, met de belangen en de zekerheid der andere staten »en met het behoud van het in Europa bestaande evenwigt.»

De Mogendheden hadden alzoo het doel aangeduid, naar het welk zij moesten streven. Zij streefden dan ook daarna, steunende op de zuiverheid hunner oogmerken en op hunne onpartijdigheid. Terwijl zij, van den eenen kant, bij hun protocol van den 18 januarij, vorderingen, die nooit ingewilligd kunnen worden, afsloegen, overwogen zij, met de naauwgezetste zorg, alle de van weerskanten aan den dag gelegde opinien, al de aanspraak, die men van weerskanten meende te moeten maken. Uit dit diepe onderzoek en uit de onderscheiden mededeelingen van de gemagtigden zoo van den Koning der Nederlanden als van de belgische commissarissen sproot, dan eindelijk het definitief protocol van den 20 januarij 1831.

Het was te voorzien, dat de eerste drift eener ontkiemende onafhankelijkheid strekking hebben zou, om de grenzen der traktaten en de daaruit voortvloeijende verbindtenissen te overschrijden. De vijf hoven konden echter, ten voordeele van Belgie, het regt niet toestaan van veroveringen op Holland of op andere landen te maken. Maar verpligt zijnde, om kwestien van territoir, die wezenlijk met hunne eigen belangen verbonden waren, op te lossen, lieten zij, ten aanzien van Belgie, geene andere grondbeginselen gelden, dan die, welke zij zich zelven ten strengsten hadden opgelegd. Deze lagen zekerlijk niet buiten de grenzen van regt en billijkheid, zoo min als buiten de regelen van eene gezonde staatkunde, daar zij, onpartijdiglijk, de grenzen, welke Belgie en Holland vóór derzelver vereeniging bezaten, aannemende, den Belgen slechts de magt van te veroveren ontzegden; zij hebben hun dan ook deze magt geweigerd, omdat zij dezelve als den vrede en de maatschappelijke orde omverre werpende, beschouwden.

De Mogendheden hadden nog over andere vraagstukken te raadplegen, welke met hunne traktaten in aanraking kwamen en derhalve, zonder hunne onmiddellijke medewerking, niet aan nieuwe beslissingen konden onderworpen worden.

Volgens het protocol van den 20 december, moesten de instructien en volmagten der belgische commissarissen, welke naar Londen gezonden zouden worden, al de onderwerpen der onderhandeling omvatten. Intusschen kwamen de commissarissen aldaar zonder genoegzame magt, en, aangaande verscheiden gewigtige punten, zonder informatien, en de omstandigheden duldden geen verwijl.

De Mogendheden deden, intusschen, bij het protocol van den 27 januarij, van den eenen kant niets anders, dan de lasten opsommen, welke, hetzij op het belgisch, hetzij op het hollandsch grondgebied drukten, en bepaalden zich, van de andere zijde, tot het *voorstellen* van schikkingen, gegrond op wederkeerige concessien, op de middelen, om de markten, die het meest tot den rijkdom van Belgie hebben bijgebragt, voor hetzelve te behouden, en op de notorieteit zelve van de publieke staatsbegrootingen van het koningrijk der Nederlanden.

De bemiddeling der mogendheden zal bij deze schikkingen altoos vereischt worden; want zonder hen zullen de belanghebbende partijen er nooit toe geraken, om elkander te verstaan, of zullen de bepalingen, aan welke de vijf hoven, in 1814 en 1815, een onmiddelijk aandeel hebben genomen, ooit gewijzigd kunnen worden.

De toetreding van Z. M. den Koning der Nederlanden tot de protocollen van 20 en 27 januarij 1831 heeft aan de zorgen der conferentie te Londen beantwoord. De nieuwe wijze van bestaan van Belgie en deszelfs neutraliteit ontvingen insgelijks eene sanctie, buiten welke zij niet kon. Daar bleef de conferentie niets anders over dan hare besluiten te regelen betrekkelijk het tegen het eerste dier protocollen in Belgie gedaan protest, een protocol, des te gewigtiger, daar het fundamenteel was.

Dit protest beroept zich eerstelijk op een *jus post-liminii*, (regt van grensbepaling) dat alleen aan onafhankelijke staten toekomt, en, bij gevolg, aan Belgie niet kon toebehooren, aangezien dat land nog nooit onder het getal dezer staten geteld was geweest. Hetzelve brengt vervolgens aan eene derde Mogendheid en niet aan Belgie gedane cessien bij, dat die alzoo niet bekomen heeft en er zich derhalve niet mede kan bevoordeelen.

De ongegrondheid van dergelijke vorderingen is baarblijkelijk. De Mogendheden hebben, wel verre van het grondgebied der aloude belgische provincien te kort te doen, slechts de integriteit der naburige staten verklaard en gehandhaafd. Zij hebben, wel verre van die provincien te beperken, nog die van Luik er onder begrepen, welke er voormaals niet toe behoorde.

Overigens heeft Belgie alles bekomen, wat het slechts wenschen kon: afscheiding van Holland, onafhankelijkheid, uitwendige veiligheid, waarborg van deszelfs grondgebied en neutraliteit, vrije vaart op de rivieren, welke de debouches des lands uitmaken, en vreedzaam genot der nationale vrijheden.

Zoodanig zijn de schikkingen, tegen welke het protocol, waarvan zoo even melding gemaakt is, het, openlijk bekend gemaakt oogmerk stelt van noch de eigendommen, noch de regten der naburige staten te eerbiedigen.

De gevolmagtigden der vijf hoven, overwegende, dat dergelijke oogmerken inzigten tot verstoring en met de bestaande tractaten, met den vrede van Europa en gevolglijk met de neutraliteit en de onafhankelijkheid van Belgie onbestaanbaar zijn, verklaren:

1°. Dat het bepaald blijft, gelijk in den beginne bepaald was, dat de schikkingen, bij het protocol van den 20 januarij 1831 daargesteld, fundamentele en onherroepelijke maatregelen zijn;

2°. Dat de onafhankelijkheid van Belgie door de vijf Mogendheden niet erkend zal worden dan op de voorwaarden en volgens de bepalingen, welke uit gezegde schikkingen van den 20 januarij 1831 spruiten;

3°. Dat het grondbeginsel der neutraliteit en van de onschendbaarheid van het belgisch grondgebied, binnen de hiervoren gemelde grenzen, van kracht en voor de vijf mogendheden verbindend blijft;

4°. Dat de vijf Mogendheden, hunne verbindtenissen getrouw, zich met het volle regt toekennen van te verklaren, dat de souverein van Belgie, door zijne personelijke positie, voor het grondbeginsel van het aanwezen van Belgie zelf moet kunnen instaan, in de veiligheid der andere staten moet kunnen voorzien; alle de fundamentele schikkingen, in het protocol van 20 januarij 1831 vervat, zonder eenige beperking moet aannemen, gelijk Z. M. de Koning der Nederlanden gedaan heeft en in staat moet zijn van de Belgen het vreedzaam genot er van te verzekeren;

5°. Dat de vijf mogendheden, nadat deze eerste voorwaarden vervuld zullen zijn, bij voortduring hunne zorg en goede diensten zullen aanwenden, om de wederzijdsche aanneming en ten uitvoerlegging daar te stellen der overige schikkingen, welke de scheiding tusschen Belgie en Holland noodzakelijk gemaakt hebben.

6°. Dat de vijf Mogendheden het regt erkennen, krachtens hetwelk de andere staten zoodanige maatregelen zullen mogen nemen, als zij raadzaam zullen oordeelen, om hun wettig gezag te doen eerbiedigen of te herstellen in alle landen, welke hun toebehooren, op welke het hierboven vermeld protest aanspraak maakt en die buiten het neutraal verklaard belgisch grondgebied liggen;

7°. Dat, dewijl Z. M. de Koning der Nederlanden, bij protocol van den 18 februarij 1831, zonder eenige reserve, tot de beschikkingen, betrekkelijk de scheiding tusschen Belgie en Holland is toegetreden, iedere onderneming der belgische regering tegen het grondgebied, hetwelk, bij het protocol van den 20 januarij, tot hollandsch grondgebied verklaard is, beschouwd zal worden als eene vernieuwing van eenen strijd, aan welken de vijf Mogendheden besloten hebben paal en perk te stellen.

(Get.) *Esterhazy, Weissenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matuchewitz.*

's BOSCH, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers van den *Noord-Brabander.*